

JH-111

January-2024

B.A., Sem.-I

**DSC-C-112 : Psychology (Major)
(Developmental Psychology)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. વિકાસાત્મક મનોવિજ્ઞાનનો અર્થ જણાવી વિકાસની વિવિધ અવસ્થા તરીકે જન્મ પૂર્વેની અવસ્થા અને પૂર્વ બાલ્યાવસ્થાની ચર્ચા કરો. 10
- અથવા**
1. વિકાસાત્મક મનોવિજ્ઞાનની અભ્યાસ પદ્ધતિ તરીકે વ્યક્તિ ઇતિહાસ પદ્ધતિની ચર્ચા કરો. 10
2. ગર્ભાધાનના વિવિધ તબક્કાઓની ચર્ચા કરો. 10
- અથવા**
2. ગર્ભ સંસ્કાર એટલે શું ? ગર્ભ સંસ્કારમાં સમાવિષ્ટ પ્રવૃત્તિ કે પ્રથાઓનું વર્ણન કરો. 10
3. શિશુ અવસ્થાના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. 10
- અથવા**
3. શિશુ અવસ્થાના વિકાસ કાર્યોની ચર્ચા કરો. 10
4. બાલ્યાવસ્થાના શારીરિક વિકાસ અંગે જણાવો. 10
- અથવા**
4. પૂર્વ બાલ્યાવસ્થાના વિકાસાત્મક કાર્યોની ચર્ચા કરો. 10
- i. નીચે આપેલ વિધાનોની ખાલી જગ્યા માટે યોગ્ય વિકલ્પની પસંદગી કરો : (કોઈપણ 10) 10
- (1) વિકાસ એટલે જન્મથી _____ ચાલતી સતત પ્રક્રિયા છે. (પ્રૌઢાવસ્થા સુધી, વૃદ્ધાવસ્થા સુધી, મૃત્યુ સુધી)
- (2) ઉત્તર તરુણાવસ્થા _____ ની હોય છે. (12 થી 17 વર્ષ, 17 થી 21 વર્ષ, 21 થી 40 વર્ષ)
- (3) _____ ના સમયગાળાને વૃદ્ધાવસ્થા તરીકે સામાન્ય રીતે ઓળખવામાં આવે છે. (50 વર્ષ પછી, 60 વર્ષ પછી, 70 વર્ષ પછી)
- (4) પુરુષોમાં શુક્રાણું સર્જન કરવાનું કાર્ય _____ નું છે. (વૃષણ, શુક્રનલિકા, અંડપિંડ)

- (5) ગર્ભાધાન માટે કોષ ફલિત થવાની ક્રિયા _____ નલિકામાં થાય છે. (ફેલોપિયન નલિકા, ગર્ભાશય, શુક્રનલિકા)
- (6) ભ્રૂણ અવસ્થા પછી _____ ની શરૂઆત થાય છે. (બીજ અવસ્થા, ગર્ભાવસ્થા, જન્મની અવસ્થા)
- (7) માતાના પેટ અને ગર્ભાશયને ચીરીને બાળકનો જન્મ કરવામાં આવે તેને _____ કહેવાય. (સામાન્ય પ્રસુતિ, અસામાન્ય પ્રસુતિ, સિઝેરિયન)
- (8) શિશુ અવસ્થા એ માનવ વિકાસનો _____ તબક્કો છે જે જન્મથી શરૂ થાય છે અને લગભગ બે વર્ષની ઉંમર સુધી ચાલે છે. (મધ્ય તબક્કો, જન્મ પૂર્વેનો તબક્કો, પ્રારંભિક તબક્કો)
- (9) બાળકના બોધાત્મક વિકાસનો સિદ્ધાંત એ _____ આપ્યો હતો. (ડૉ. સિગ્મન ફ્રોઈડ, જીન પિયાજે, એરીકસન)
- (10) મધ્ય બાળપણ _____ નું હોય છે. (2 થી 6 વર્ષ, 6 થી 12 વર્ષ, 12 થી 15 વર્ષ)
- (11) જન્મ સમયે બાળકના માથાનો પરિઘ _____ ઈંચ હોય છે. (8 થી 10, 10 થી 13, 12 થી 14)
- (12) _____ માં બાળકમાં કૌશલ્ય વિકાસ, કુતૂહલવૃત્તિનો વિકાસ, સાતત્યપૂર્ણ ખ્યાલનો વિકાસ, વસ્તુના ગુણધર્મની સમજ વગેરે વિકસિત થાય છે. (પ્રારંભિક બાલ્યાવસ્થા, મધ્ય બાલ્યાવસ્થા, ઉત્તર બાલ્યાવસ્થા)

JH-111

January-2024

B.A., Sem.-I

DSC-C-112 : Psychology (Major) (Developmental Psychology)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. Define Developmental Psychology and discuss prenatal stage and pre-infancy as different stages of development. 10
- OR**
1. Discuss the case history method as a method of study in Developmental Psychology. 10
2. Discuss the different stages of fertilization. 10
- OR**
2. What is Garbha Sanskar ? Describe the activities or practices involved in Garbha Sanskar. 10
3. Discuss the characteristics of infant stage. 10
- OR**
3. Discuss the developmental functions of infant stage. 10
4. State the physical development of infancy. 10
- OR**
4. Discuss the developmental functions of pre-infancy. 10
5. Choose the correct option for the blank of the following statements : (any 10) 10
 - (1) Development is a continuous process from birth to _____. (puberty, old age, death)
 - (2) Late childhood is _____ years. (12 to 17 years, 17 to 21 years, 21 to 40 years)
 - (3) The period _____ is commonly known as old age. (after 50 years, after 60 years, after 70 years)
 - (4) The sperm produced in males is done by _____. (testes, vas efferens, ovaries)

- (5) The act of cell division for fertilization takes place in the _____. (fallopian tubes, uterus, vas efferens)
- (6) Embryo stage is followed by _____ (seed stage, pregnancy, birth stage)
- (7) The birth of a child by putting cut on stomach and uterus is called _____. (Normal Delivery, Abnormal Delivery, caesarean)
- (8) Infancy is the _____ stage of human development that begins at birth and lasts until about two years of age. (Middle stage, Prenatal stage, Early stage)
- (9) The theory of cognitive development of the child was given by _____ (Dr. Sigmund Freud, Jean Piaget, Erikson)
- (10) Middle childhood is _____ years. (2 to 6 years, 6 to 12 years, 12 to 15 years)
- (11) Child's head circumference at birth is _____ inches. (8 to 10, 10 to 13, 12 to 14)
- (12) In _____, skill development, development of curiosity, development of coherent concept, understanding of properties of objects etc. are developed in the child. (early infancy, middle infancy, late infancy)